

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФІНАНСІВ ТА ОБЛІКУ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету фінансів та обліку
Андрій КІВИМА
„ 31 ” 2023р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. проректора з НІПР
Віктор ОСТРОВЕРХОВ
2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор НІІНОТ
Святослав ПИТЕЛЬ
„ 31 ” 2023р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни „ МИТНІ ПРАВИЛА ТА ФОРМАЛЬНОСТІ ”

Ступінь вищої освіти - бакалавр

Галузь знань 07 „Управління та адміністрування”

Спеціальність 072 „Фінанси, банківська справа та страхування”

Освітньо-професійна програма „Митна та податкова справа”

Кафедра ФІНАНСІВ ім. С. ЮРІЯ

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год)	Практичні заняття	ІРС (год)	Тренінг КПІЗ (год)	СРС (год)	Разом (год)	Залік (семестр)
Денна	II	IV	28	14	3	6	99	150	IV
заочна	II	IV	8	4	-	-	138	150	IV

Тернопіль – 2023

Робочу програму склав к.е.н., доц. Анатолій ЛУЦИК

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фінансів ім. С. Юрія,
протокол № 1 від 28 серпня 2023 р.

Зав. кафедри

Ольга КИРИЛЕНКО

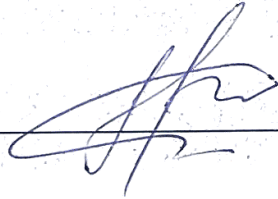
Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності з фінансів,
банківської справи, страхування та фондового ринку,
протокол № 1 від 30 серпня 2023 р.

Керівник групи забезпечення спеціальності

Ольга КИРИЛЕНКО

Гарант ОП

Володимир ВАЛІГУРА

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«МИТНІ ПРАВИЛА ТА ФОРМАЛЬНОСТІ»

1. Опис дисципліни «Митні правила та формальності»

Дисципліна – Митні правила та формальності	Напрямок, спеціальність, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Статус дисципліни - вибіркова Мова навчання - українська
Кількість залікових модулів - 3	Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» Освітньо-професійна програма «Митна та податкова справа»	Рік підготовки – 2 Семестр: <i>денна – IV</i> <i>заочна – IV</i>
Кількість змістових модулів – 2	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Лекції: <i>Денна – 28 год.;</i> <i>Заочна – 8 год.</i> Практичні заняття: <i>Денна – 14 год.</i> <i>Заочна – 4 год.</i>
Загальна кількість годин – 150		Самостійна робота: <i>Денна – 99 год</i> <i>Заочна – 138 год</i> Тренінг, КПЗ: <i>Денна – 6 год</i> Індивідуальна робота : <i>Денна – 3 год</i>
Тижневих годин – 10,7 год., з них аудиторних - 3 год.		Вид підсумкового контролю – залік

2. Мета й завдання дисципліни «Митні правила та формальності»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Дисципліна «Митні правила та формальності» орієнтована на поглиблення здатності застосовувати загальні та спеціальні навички у сфері митної справи. Дисципліна «Митні правила та формальності» орієнтована на поглиблення здатності застосовувати знання щодо правил переміщення осіб та перевезення товарів при перетині митних кордонів різних країн.

Курс охоплює характеристику практичних підходів перетину та переміщення товарів через митні кордони.

Оволодіння цим курсом повинно виробляти вміння практично використовувати знання та навички перетину митного кордону, переміщення товарів через митні кордони.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

В результаті вивчення курсу «Митні правила та формальності» студенти повинні:

- розглянути сутність, завдання та принципи здійснення митного контролю в Україні;
- ознайомитися з методами планування контрольних процедур при перетині митного кордону;
- вивчити особливості перетину митного кордону;
- засвоїти особливості переміщення товарів юридичними особами та громадянами;
- вивчити особливості перетину кордону на прикладі різних країн.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Змістовий модуль 1. Концептуальні та правові засади переміщення та перевезення через митні кордони

Тема 1. Переміщення товарів через митний кордон України громадянами та їх оподаткування

Порядок переміщення товарів громадянами через митний кордон. Порядок переміщення особистих речей. Особливості переміщення валютних цінностей, культурних цінностей та дорогоцінних металів через митний кордон

Декларування товарів та особистих речей громадянами. Особливості митного оформлення товарів, що ввозяться громадянами для вільного обігу.

Тема 2. Порядок переміщення (пересилання) через митний кордон України установами та організаціями товарів, культурних цінностей та прав інтелектуальної власності

Порядок переміщення (пересилання) через митний кордон України товарів - представництвами іноземних держав, міжнародними організаціями та офіційними особами а також дипломатичними представництвами України, що знаходяться за кордоном.

Порядок переміщення (пересилання) через митний кордон України товарів, що містять об'єкти права інтелектуальної власності.

Порядок переміщення (пересилання) через митний кордон України культурних цінностей.

Тема 3. Порядок переміщення (пересилання) через митний кордон України товарів суб'єктами господарювання в різних митних режимах.

Облік в митних органах суб'єктів господарювання, які здійснюють операції з товарами.

Декларування товарів, які переміщуються через митний кордон суб'єктами господарювання. Митно-брокерська діяльність.

Митний контроль за переміщенням товарів між митницями. Засоби і способи переміщення. Фінансові гарантії та інші способи забезпечення сплати митних платежів.

Особливості переміщення через митний кордон України товарів суб'єктами господарювання в різних митних режимах.

Зберігання товарів під митним контролем на складах тимчасового

зберігання, на митних складах, на складі митного органу.

Змістовий модуль 2. Національна та зарубіжна практика митного адміністрування при переміщенні та перевезенні через митні кордони

Тема 4. Митні платежі, які справляються з товарів, які переміщуються через митний кордон України

Види митних платежів.

Встановлення коду товару, визначення митної вартості та країни походження. Справляння мита з товарів, які переміщуються через митний кордон України.

Справляння податку на додану вартість з товарів, які переміщуються через митний кордон України. Справляння акцизного податку з товарів, які переміщуються через митний кордон України.

Справляння єдиного збору з товарів, які переміщуються через митний кордон України. Справляння плати за виконання митних формальностей поза місцем розташування митниці або поза часом роботи митниці.

Розміри відшкодування за зберігання на складах митних органів товарів і транспортних засобів. Звільнення від оподаткування митними платежами.

Особливості сплати мита, акцизного податку, ПДВ залежно від обраного митного режиму.

Тема 5. Митні правопорушення: контрабанда та порушення митних правил

Порушення митних правил та адміністративні стягнення за порушення митних правил. Види порушень митних правил та відповідальність за такі правопорушення. Протокол про порушення митних правил. Порядок складання протоколу про ПМП.

Проведення у справах про порушення митних правил, особи, які беруть участь у провадженні. Адміністративне затримання. Компроміс у справі про порушення митних правил. Розгляд справи про порушення митних правил та виконання постанов про накладення адміністративних стягнень за ПМП.

Поняття та склад контрабанди. Предмети контрабанди. Відповідальність за її скоєння. Першочергові дії посадових осіб митних органів під час виявлення контрабанди товарів

Тема 6. Митний контроль та митне оформлення товарів, транспортних засобів комерційного призначення, які переміщуються через митний кордон України

Здійснення митного контролю. Зони митного контролю. Форми митного контролю. Митні експертизи. Система управління ризиками.

Класифікація пунктів пропуску. Типові технологічні схеми здійснення митного контролю автомобільних, водних, залізничних, повітряних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними, у пунктах пропуску через митний кордон.

Митне оформлення. Види митних декларацій. Застосування і заповнення МД-2, МД-3, МД-6, МД-8.

Тема 7. Зарубіжна практика правил переміщення та перевезення через митний кордон

Особливості перетину митних кордонів громадянами у різних країнах світу. Митні правила для переміщення товарів комерційного призначення у різних країнах світу. Пільги та преференції при переміщення товарів та особистих предметів у зарубіжній практиці.

4. Структура залікового кредиту з дисципліни «Митні правила та формальності» (денна форма)

Тема	Години					Контрольні заходи
	Лекції	Практичні заняття	СРС	ІРС	Тренінг, КПЗ	
Змістовий модуль 1. Концептуальні та правові засади переміщення та перевезення через митні кордони						
Тема 1. Переміщення товарів через митний кордон України громадянами та їх оподаткування	4	2	15			Поточне опитування
Тема 2. Порядок переміщення (пересилання) через митний кордон України установами та організаціями товарів, культурних цінностей та прав інтелектуальної власності	4	2	14	1	3	
Тема 3. Порядок переміщення (пересилання) через митний кордон України товарів суб'єктами господарювання в різних митних режимах	4	2	14			
Змістовий модуль 2. Національна та зарубіжна практика митного адміністрування при переміщенні та перевезенні через митні кордони						
Тема 4. Митні платежі, які справляються з товарів, які переміщуються через митний кордон України	4	2	14	1		Поточне опитування
Тема 5. Митні правопорушення: контрабанда та порушення митних правил	4	2	14		3	
Тема 6. Митний контроль та митне оформлення товарів, транспортних засобів комерційного призначення, які переміщуються через митний кордон України	4	2	14	1		
Тема 7. Зарубіжна практика правил переміщення та перевезення через митний кордон	4	2	14			
Всього	28	14	99	3	6	

(заочна форма навчання)

Тема	Години		
	Лекції	Практичні заняття	СРС
Змістовий модуль 1. Концептуальні та правові засади переміщення та перевезення через митні кордони			
Тема 1. Переміщення товарів через митний кордон України громадянами та їх оподаткування	4	2	18
Тема 2. Порядок переміщення (пересилання) через митний кордон України установами та організаціями товарів, культурних цінностей та прав інтелектуальної власності			20
Тема 3. Порядок переміщення (пересилання) через митний кордон України товарів суб'єктами господарювання в різних митних режимах			20
Змістовий модуль 2. Національна та зарубіжна практика митного адміністрування при переміщенні та перевезенні через митні кордони			
Тема 4. Митні платежі, які справляються з товарів, які переміщуються через митний кордон України	4	2	20
Тема 5. Митні правопорушення: контрабанда та порушення митних правил			20
Тема 6. Митний контроль та митне оформлення товарів, транспортних засобів комерційного призначення, які переміщуються через митний кордон України			20
Тема 7. Зарубіжна практика правил переміщення та перевезення через митний кордон			20
Всього			8

5. Тематика практичних занять

Денна форма

Змістовий модуль 1. Концептуальні та правові засади переміщення та перевезення через митні кордони

Практичне заняття № 1.

Тема: Переміщення товарів через митний кордон України громадянами та їх оподаткування

Мета: Ознайомитись та вивчити особливості нормативно-правового забезпечення та правила переміщення громадянами товарів через митний кордон України. Ознайомитись та вивчити правила переміщення громадянами валютних цінностей, їх декларування та декларування товарів. Заповнити митні декларації для громадян на товари і окремо на валютні цінності, при їх переміщенні через митний кордон України.

Питання для обговорення:

1. Порядок переміщення громадянами товарів через митний кордон України та місця митного оформлення таких товарів.
2. Двоканальна система митного контролю товарів, транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України громадянами - зелений і червоний коридор.

3. Переміщення особистих речей. Перелік товарів, які відносяться до особистих речей.
4. Порядок ввезення (пересилання) товарів громадянами, в тому числі:
 - визначення вартості товарів для нарахування митних платежів;
 - особливості ввезення: продуктів харчування, алкогольних і тютюнових виробів, лікарських засобів, домашніх тварин;
 - особливості митного оформлення транспортних засобів, що ввозяться громадянами для вільного обігу;
 - особливості ввезення транспортних засобів особистого користування.
 - особливості тимчасового ввезення та ввезення з метою транзиту товарів на митну територію України громадянами.
5. Порядок вивезення (пересилання) товарів громадянами.
Особливості вивезення:
 - а) тимчасового вивезення (пересилання) громадянами-резидентами товарів за межі митної території України.
 - б) дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння та виробів з них (ювелірні вироби);
 - в) культурних цінностей.
6. Порядок переміщення тіл померлих через державний кордон України.
7. Порядок переміщення: валюти; банківських металів, пам'ятних та ювілейних монет України із дорогоцінних металів, платіжних документів та цінних паперів.
8. Декларування громадянами валютних цінностей при їх переміщенні через митний кордон України.
9. Декларування громадянами товарів при їх переміщенні через митний кордон України.
10. Сплата митних платежів громадянами з товарів, які ввозяться, на прикладах.

Практичне заняття № 2.

Тема: Порядок переміщення (пересилання) через митний кордон України установами та організаціями товарів, культурних цінностей та прав інтелектуальної власності

Мета: Ознайомитись та вивчити особливості нормативно-правового забезпечення порядків: переміщення через митний кордон України товарів дипломатичними представництвами, консульськими установами (їх персоналом) іноземних держав; товарів що містять об'єкти права інтелектуальної власності; культурних цінностей. Опанувати порядки: обліку суб'єктів ЗЕД, переміщення через митний кордон та декларування товарів суб'єктами ЗЕД, застосування фінансових гарантій.

Питання для обговорення:

1. Переміщення (пересилаються) через митний кордон України товарів - представництвами іноземних держав, міжнародними організаціями та офіційними особами а також дипломатичними представництвами України, що знаходяться за кордоном. Особливості декларування.
2. Переміщення (пересилаються) через митний кордон України товарів що містять об'єкти права інтелектуальної власності.
3. Переміщення (пересилаються) через митний кордон України культурних

цінностей.

4. Облік в митних органах суб'єктів господарювання, які здійснюють операції з товарами.
5. Декларування товарів, які переміщуються через митний кордон суб'єктами господарювання. Митна брокерська діяльність.
6. Митний контроль за переміщенням товарів між митницями.
Засоби і способи переміщення.
7. Фінансові гарантії та інші способи сплати митних платежів.

Практичне заняття № 3.

Тема: Порядок переміщення (пересилання) через митний кордон України товарів суб'єктами господарювання в різних митних режимах

Мета: Опанувати правила оподаткування і переміщення через митний кордон України товарів суб'єктами ЗЕД в різних митних режимах. Вивчити нормативно-правову базу щодо розміщення, зберігання товарів під митним контролем на складах.

Питання для обговорення:

1. Особливості переміщення через митний кордон України товарів суб'єктами господарювання в митних режимах:
 - 1) імпорт (випуск для вільного обігу);
 - 2) реімпорт;
 - 3) експорт (остаточне вивезення);
 - 4) реекспорт;
 - 5) транзит;
 - 6) тимчасове ввезення;
 - 7) тимчасове вивезення;
 - 8) митний склад;
 - 9) вільна митна зона;
 - 10) безмитна торгівля;
 - 11) переробка на митній території;
 - 12) переробка за межами митної території;
 - 13) знищення або руйнування;
 - 14) відмова на користь держави.
2. Оподаткування товарів в різних митних режимах.
3. Розміщення та зберігання товарів під митним контролем на складах тимчасового зберігання.
4. Розміщення та зберігання товарів під митним контролем на митних складах.
5. Розміщення та зберігання товарів під митним контролем на складі митного органу.

Змістовий модуль 2. Національна та зарубіжна практика митного адміністрування при переміщенні та перевезенні через митні кордони

Практичне заняття № 4.

Тема: Митні платежі, які справляються з товарів, які переміщуються через митний кордон України.

Мета: Вивчити нормативно-правову базу щодо класифікації товарів, визначення митної вартості, країни походження, оподаткування в сфері ЗЕД. Засвоїти нормативно-правову базу щодо інших митних платежів, звільнення від оподаткування в ЗЕД, особливості сплати.

Питання для обговорення:

1. Види митних платежів.

Встановлення коду товару, визначення митної вартості та країни походження.

2. Справляння мита з товарів, які переміщуються через митний кордон України.

3. Справляння податку на додану вартість з товарів, які переміщуються через митний кордон України.

4. Справляння акцизного податку з товарів, які переміщуються через митний кордон України.

5. Справляння єдиного збору з товарів, які переміщуються через митний кордон України.

6. Справляння плати за виконання митних формальностей поза місцем розташування митниці або поза часом роботи митниці.

7. Розміри відшкодування за зберігання на складах митних органів товарів і транспортних засобів.

8. Звільнення від оподаткування митними платежами.

9. Особливості сплати мита, акцизного податку, ПДВ залежно від обраного митного режиму.

Практичне заняття № 5.

Тема: Митні правопорушення: контрабанда та порушення митних правил.

Мета: Опанувати нормативно-правову базу щодо порушень митних правил. Засвоїти нормативно-правову базу щодо контрабанди.

Питання для обговорення:

1. Порушення митних правил та адміністративні стягнення за порушення митних правил.

2. Види порушень митних правил та відповідальність за такі правопорушення.

3. Протокол про порушення митних правил. Порядок складання протоколу про ПМП.

4. Практичне заповнення протоколу про ПМП.

5. Проведення у справах про порушення митних правил.

6. Особи, які беруть участь у провадженні. Адміністративне затримання.

7. Компромід у справі про порушення митних правил.

8. Розгляд справи про порушення митних правил та виконання постанов про накладення адміністративних стягнень за ПМП.

9. Поняття та склад контрабанди.

10. Предмети контрабанди. Відповідальність за її скоєння.

11. Першочергові дії посадових осіб митних органів під час виявлення контрабанди товарів.

Практичне заняття № 6.

Тема: Митний контроль та митне оформлення товарів, транспортних засобів комерційного призначення, які переміщуються через митний кордон України

Мета: Вивчення чинного митного законодавства, яке регламентує порядок, форми, технології здійснення митного контролю. Вивчення чинного митного законодавства, яке регламентує порядок митного оформлення товарів, які переміщуються через митний кордон суб'єктами ЗЕД. Засвоїти заповнення і використання митних декларацій на товари, які переміщуються через митний кордон суб'єктами ЗЕД.

Питання для обговорення:

1. Здійснення митного контролю. Зони митного контролю.
2. Форми митного контролю.
3. Митні експертизи
4. Система управління ризиками.
5. Класифікація пунктів пропуску. Типові технологічні схеми здійснення митного контролю автомобільних, водних, залізничних, повітряних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними, у пунктах пропуску через митний кордон.
6. Митне оформлення.
7. Форми митних декларацій.
8. Порядок застосування, заповнення, використання митних декларацій МД-2, МД-3, МД-6, МД-8.
9. Заповнення МД-2 в митному режимі «імпорт».
10. Заповнення МД-2 в інших митних режимах.
11. Здійснення митного оформлення товарів суб'єктів ЗЕД за вантажною митною декларацією - МД-2.

Практичне заняття № 7.

Тема 7. Зарубіжна практика правил переміщення та перевезення через митний кордон

Мета: Засвоїти правила переміщення товарів та особистих речей у різних країнах світу.

Питання для обговорення:

1. Охарактеризуйте правила переміщення товарів у країні Європи
2. Опишіть особливості перетину кордону та переміщення товарів у Японії
3. Опишіть досвід здійснення митного контролю у країнах Азії
4. Опишіть досвід здійснення митного контролю за переміщення товарів у Канаді.
5. Назвіть особливості митного контролю за переміщення товарів у Індії.

Заочна форма

Змістовий модуль 1. Концептуальні та правові засади переміщення та перевезення через митні кордони

Змістовий модуль 1. Концептуальні та правові засади переміщення та перевезення через митні кордони

Практичне заняття № 1.

Тема: Переміщення товарів через митний кордон України громадянами та їх оподаткування

Мета: Ознайомитись та вивчити особливості нормативно-правового забезпечення та правила переміщення громадянами товарів через митний кордон України.

Питання для обговорення:

1. Порядок переміщення громадянами товарів через митний кордон України та місця митного оформлення таких товарів.
2. Двоканальна система митного контролю товарів, транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України громадянами - зелений і червоний коридор.
3. Переміщення особистих речей. Перелік товарів, які відносяться до особистих речей.
4. Порядок ввезення (пересилання) товарів громадянами, в тому числі:
 - визначення вартості товарів для нарахування митних платежів;
 - особливості ввезення: продуктів харчування, алкогольних і тютюнових виробів, лікарських засобів, домашніх тварин;
 - особливості митного оформлення транспортних засобів, що ввозяться громадянами для вільного обігу;
 - особливості ввезення транспортних засобів особистого користування.
 - особливості тимчасового ввезення та ввезення з метою транзиту товарів на митну територію України громадянами.
5. Порядок вивезення (пересилання) товарів громадянами.

Особливості вивезення:

 - а) тимчасового вивезення (пересилання) громадянами-резидентами товарів за межі митної території України.
 - б) дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння та виробів з них (ювелірні вироби);
 - в) культурних цінностей.
6. Порядок переміщення тіл померлих через державний кордон України.
7. Порядок переміщення: валюти; банківських металів, пам'ятних та ювілейних монет України із дорогоцінних металів, платіжних документів та цінних паперів.
8. Декларування громадянами валютних цінностей при їх переміщенні через митний кордон України.
9. Декларування громадянами товарів при їх переміщенні через митний кордон України.
10. Сплата митних платежів громадянами з товарів, які ввозяться, на прикладах.

Тема: Порядок переміщення (пересилання) через митний кордон України установами та організаціями товарів, культурних цінностей та прав інтелектуальної власності

Мета: Ознайомитись та вивчити особливості нормативно-правового забезпечення порядків: переміщення через митний кордон України товарів дипломатичними представництвами, консульськими установами (їх персоналом) іноземних держав; товарів що містять об'єкти права інтелектуальної власності; культурних цінностей.

Питання для обговорення:

1. Переміщення (пересилаються) через митний кордон України товарів - представництвами іноземних держав, міжнародними організаціями та офіційними особами а також дипломатичними представництвами України, що знаходяться за кордоном. Особливості декларування.
2. Переміщення (пересилаються) через митний кордон України товарів що містять об'єкти права інтелектуальної власності.
3. Переміщення (пересилаються) через митний кордон України культурних цінностей.

Тема: Порядок переміщення (пересилання) через митний кордон України товарів суб'єктами господарювання в різних митних режимах

Мета: Опанувати порядки: обліку суб'єктів ЗЕД, переміщення через митний кордон та декларування товарів суб'єктами ЗЕД, застосування фінансових гарантій.

Питання для обговорення:

1. Облік в митних органах суб'єктів господарювання, які здійснюють операції з товарами.
2. Декларування товарів, які переміщуються через митний кордон суб'єктами господарювання. Митна брокерська діяльність.
3. Митний контроль за переміщенням товарів між митницями.
4. Засоби і способи переміщення.
5. Фінансові гарантії та інші способи сплати митних платежів.
6. Особливості переміщення через митний кордон України товарів суб'єктами господарювання в митних режимах:
 - 1) імпорт (випуск для вільного обігу);
 - 2) реімпорт;
 - 3) експорт (остаточне вивезення);
 - 4) реекспорт;
 - 5) транзит;
 - 6) тимчасове ввезення;
 - 7) тимчасове вивезення;
 - 8) митний склад;
 - 9) вільна митна зона;
 - 10) безмитна торгівля;
 - 11) переробка на митній території;

- 12) переробка за межами митної території;
 - 13) знищення або руйнування;
 - 14) відмова на користь держави.
7. Оподаткування товарів в різних митних режимах.

Змістовий модуль 2. Національна та зарубіжна практика митного адміністрування при переміщенні та перевезенні через митні кордони

Практичне заняття № 2

Тема: Митні платежі, які справляються з товарів, які переміщуються через митний кордон України.

Мета: Вивчити нормативно-правову базу щодо класифікації товарів, визначення митної вартості, країни походження, оподаткування в сфері ЗЕД.

Питання для обговорення:

1. Види митних платежів.
2. Встановлення коду товару, визначення митної вартості та країни походження.
3. Справляння мита з товарів, які переміщуються через митний кордон України.
4. Справляння податку на додану вартість з товарів, які переміщуються через митний кордон України.
5. Справляння акцизного податку з товарів, які переміщуються через митний кордон України.
6. Справляння єдиного збору з товарів, які переміщуються через митний кордон України.
7. Справляння плати за виконання митних формальностей поза місцем розташування митниці або поза часом роботи митниці.
8. Розміри відшкодування за зберігання на складах митних органів товарів і транспортних засобів.
9. Звільнення від оподаткування митними платежами.
10. Особливості сплати мита, акцизного податку, ПДВ залежно від обраного митного режиму.

Тема: Митні правопорушення: контрабанда та порушення митних правил.

Мета: Опанувати нормативно-правову базу щодо порушень митних правил

Питання для обговорення:

1. Порушення митних правил та адміністративні стягнення за порушення митних правил.
2. Види порушень митних правил та відповідальність за такі правопорушення.
3. Протокол про порушення митних правил. Порядок складання протоколу про ПМП.
4. Практичне заповнення протоколу про ПМП.
5. Проведення у справах про порушення митних правил.
6. Особи, які беруть участь у провадженні. Адміністративне затримання.
7. Компроміс у справі про порушення митних правил.
8. Розгляд справи про порушення митних правил та виконання постанов про

накладення адміністративних стягнень за ПМП.

9.Поняття та склад контрабанди.

10.Предмети контрабанди. Відповідальність за її скоєння.

11.Першочергові дії посадових осіб митних органів під час виявлення контрабанди товарів.

Тема: Митний контроль та митне оформлення товарів, транспортних засобів комерційного призначення, які переміщуються через митний кордон України

Мета: Вивчення чинного митного законодавства, яке регламентує порядок, форми, технології здійснення митного контролю.

Питання для обговорення:

1.Здійснення митного контролю. Зони митного контролю.

2.Форми митного контролю.

3.Митні експертизи

4.Система управління ризиками.

5.Класифікація пунктів пропуску. Типові технологічні схеми здійснення митного контролю автомобільних, водних, залізничних, повітряних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними, у пунктах пропуску через митний кордон.

6.Митне оформлення.

7.Форми митних декларацій.

8. Порядок застосування, заповнення, використання митних декларацій МД-2, МД-3, МД-6, МД-8.

9.Заповнення МД-2 в митному режимі «імпорт».

10.Заповнення МД-2 в інших митних режимах.

11.Здійснення митного оформлення товарів суб'єктів ЗЕД за вантажною митною декларацією - МД-2.

Тема: Зарубіжна практика правил переміщення та перевезення через митний кордон

Мета: Засвоїти правила переміщення товарів та особистих речей у різних країнах світу.

Питання для обговорення:

1.Охарактеризуйте правила переміщення товарів у країні Європи

2.Опишіть особливості перетину кордону та переміщення товарів у Японії

3.Опишіть досвід здійснення митного контролю за переміщення товарів у Канаді.

4.Назвіть особливості митного контролю за переміщення товарів у Індії.

6. Комплексне практичне індивідуальне завдання.

КПЗ з дисципліни "Митні правила та формальності" виконується самостійно кожним студентом на основі визначених умов. КПЗ охоплює усі основні теми дисципліни "Митні правила та формальності".

Метою виконання КПЗ є оволодіння теоретичними і практичними аспектами правил і порядків переміщення товарів через митний кордон

фізичними і юридичними особами (громадянами і суб'єктами ЗЕД). КППЗ оформлюється у відповідності з встановленими вимогами. Виконання КППЗ є одним із обов'язкових модулів з курсу та передбачає його захист. КППЗ включає висвітлення теоретичних аспектів по даній дисципліні, з переліку питань згідно Блоку 1, визначеному нижче. Блок 2 – самостійне заповнення митних декларацій на товари для громадян і суб'єктів ЗЕД, згідно зазначених завдань. Студент вибирає питання з Блоку 1 і задачі з Блоку 2 відповідно до порядкового номера в журналі. Обсяг висвітлення питання з Блоку 1 до 10 сторінок А4 (без врахування титульного листа) на питання із зазначенням списку літератури (не менше 5-6 джерел) та відповідними посиланнями на використану літературу та висновком по питанню.

БЛОК 1

1. Правила ввезення (пересилання) громадянами товарів в Україну.
2. Правила ввезення (пересилання) підприємствами товарів в Україну.
3. Правила вивезення (пересилання) громадянами товарів з України.
4. Правила вивезення (пересилання) підприємствами товарів з України.
5. Правила ввезення, вивезення, пересилання валютних цінностей через митний кордон України фізичними і юридичними особами.
6. Правила декларування громадянами товарів і валютних цінностей при їх переміщенні через митний кордон України.
7. Особливості митного оформлення транспортних засобів, що ввозяться громадянами для вільного обігу.
8. Правила вивезення (пересилання) товарів громадянами.
9. Особливості митного оформлення транспортних засобів, що ввозяться громадянами для вільного обігу.
10. Правила ввезення товарів/транспортних засобів – представництвами, консульськими установами іноземних держав та їх персоналом, міжнародними організаціями; переміщення дипломатичної пошти, консульської валізи, товарів для особистого користування іноземними дипломатичними та консульськими кур'єрами.
11. Митний контроль і митне оформлення товарів що містять об'єкти права інтелектуальної власності.
12. Правила вивезення/тимчасового вивезення культурних цінностей.
13. Декларування товарів, які переміщуються через митний кордон суб'єктами господарювання. Митний брокер.
14. Порядок перевезення товарів під митним контролем між митницями. Фінансові гарантії та інші способи забезпечення сплати митних платежів.
15. Особливості переміщення через митний кордон України товарів суб'єктами господарювання в митних режимах: імпорт, реімпорт, експорт, реекспорт.
16. Особливості переміщення через митний кордон України товарів суб'єктами господарювання в митних режимах: транзит, тимчасове ввезення, тимчасове вивезення.
17. Особливості переміщення через митний кордон України товарів суб'єктами господарювання в митних режимах: митний склад, вільна

- митна зона, безмитна торгівля.
18. Особливості переміщення через митний кордон України товарів суб'єктами господарювання в митних режимах: переробка на митній території, переробка за межами митної території, знищення або руйнування, відмова на користь держави.
 19. Зберігання товарів під митним контролем на складах тимчасового зберігання, на митних складах, на складі митного органу.
 20. Класифікація товарів згідно УКТ ЗЕД, визначення митної вартості та країни походження.
 21. Справляння мита, акцизного податку, ПДВ з товарів, які переміщуються через митний кордон.
 22. Справляння єдиного збору, плати за виконання митних формальностей поза місцем розташування митниці або поза часом роботи митниці, відшкодувань за зберігання на складах митних органів товарів і транспортних засобів.
 23. Митний контроль. Види митного контролю.
 24. Митне оформлення. Види митних декларацій.
 25. Класифікація пунктів пропуску. Типові технологічні схеми здійснення митного контролю у пунктах пропуску через митний кордон.
 26. Види порушень митних правил та відповідальність за такі правопорушення.
 27. Провадження у справах про порушення митних правил. Адміністративне затримання. Компроміс у справі про ПМП.
 28. Розгляд справи про порушення митних правил, винесення постанов про накладення адміністративних стягнень за ПМП та їх виконання.
 29. Поняття контрабанди. Предмети контрабанди. Відповідальність за її скоєння.
 30. Форми митних декларацій для суб'єктів ЗЕД: МД-2, МД-3, МД-6, МД-8. Застосування і заповнення.

БЛОК 2

1. Заповнення митної декларації для письмового декларування товарів, що переміщуються через митний кордон України громадянами для особистих, сімейних та інших потреб, не пов'язаних з провадженням підприємницької діяльності», згідно завдання.
2. Заповнення декларації транскордонного переміщення фізичними особами валютних цінностей, згідно завдання.

Заповнення митної декларації форми МД-2 на товари, які ввозяться суб'єктами ЗЕД, згідно завдання.

7. Тренінг з дисципліни

Мета тренінгу з дисципліни «Митні правила та формальності» – формування у студентів критичного мислення та закріплення навиків щодо порядку перетину кордонів, переміщення товарів та необхідних митних формальностей, які є необхідні при цьому.

Організація і порядок проведення тренінгу

1. Вступна частина. Актуалізація теми тренінгового заняття та структуризація процесу його проведення. Ознайомлення студентів з метою тренінгу, його завданнями, процедурою проведення, очікуваними результатами. Представлення програми тренінгу.

2. Організаційна частина. Встановлення правил проведення тренінгу, формування робочих груп студентів, визначення завдань та розподіл ролей. Забезпечення учасників тренінгу роздатковими матеріалами: таблицями, бланками документів, алгоритмами проведення, інструкціями.

3. Практична частина. Виконання тренінгових завдань у групах із використанням базових та інноваційних методів проведення тренінгу за визначеною темою (проблемою). Підготовка презентаційних матеріалів за результатами виконання тренінгового завдання.

4. Підведення підсумків. Презентація практичної роботи в групах. Обговорення результатів виконання завдань, обмін думками з проблематики теми тренінгу, підведення підсумків, оцінка результативності роботи в групах та досягнення поставлених цілей тренінгу.

Тренінг з дисципліни «Митні правила та формальності» для студентів денної форми навчання передбачатиме вивчення правил перетину митного кордону та переміщення товарів на базі митниці Держмитслужби.

Тематика тренінгу:

1. Правила перетину митного кордону громадянами
2. Правила переміщення товарів через митний кордон уповноваженими особами підприємств установ та організацій
3. Митні формальності, необхідні для переміщення товарів через митні кордони
4. Митні платежі належні до сплати при перетині митного кордону.
5. Особливості переміщення товарів через митні кордони різних країн.

8. Самостійна робота студентів

Для успішного вивчення і засвоєння дисципліни «Митні правила та формальності» студенти повинні володіти значним обсягом інформації, частину якої вони отримують і опрацьовують шляхом самостійної роботи. Самостійна робота полягає в опрацюванні положень фахового митного і податкового законодавства та навчальної і наукової фахової літератури.

№ теми	Тематика	Кількість годин	
		Денна	Заочна
Тема 1	Переміщення громадянами через митний кордон (ввезення, вивезення, транзиту) транспортних засобів особистого користування. Митне оформлення транспортних засобів, що ввозяться громадянами для вільного обігу. Можливі порушення митних правил при переміщенні товарів громадянами через червоний коридор і через зелений коридор. Порядок переміщення громадянами зброї через митний	15	18

	<p>кордон.</p> <p>Особливості ввезення/вивезення громадянами продуктів харчування, алкогольних і тютюнових виробів.</p> <p>Особливості ввезення/вивезення громадянами домашніх тварин.</p>		
Тема 2	<p>Опрацювати затверджений наказом Міністерства культури і мистецтв України від 22. 04. 2002 № 258 Перелік сувенірних виробів, предметів культурного і ужиткового призначення серійного і масового виробництва, на вивезення (тимчасове вивезення) яких дозвіл Мінкультури не потрібен/потрібен.</p>	14	20
Тема 3	<p>Порядок митного контролю, митного оформлення та оподаткування товарів, які переміщуються через митний кордон, в міжнародних поштових відправленнях.</p> <p>Порядок митного контролю, митного оформлення та оподаткування товарів, які переміщуються через митний кордон, в міжнародних експрес відправленнях.</p> <p>Декларування суб'єктами ЗЕД товарів при їх переміщенні через митний кордон України. Заповнення митної декларації.</p> <p>Опрацювати види митних декларацій МД-2 для митного оформлення товарів суб'єктів ЗЕД.</p>	14	20
Тема 4	<p>Охарактеризувати особливості сплати мита, акцизного податку, ПДВ залежно від обраного митного режиму.</p> <p>Опрацювати види митних декларацій МД-2 для митного оформлення товарів суб'єктів ЗЕД.</p> <p>Забезпечення сплати митних платежів на умовах Конвенції МДП 1975р.</p> <p>Забезпечення сплати митних платежів на умовах Конвенції про тимчасове ввезення (Стамбул, 1990 рік).</p>	14	20
Тема 5	<p>Опрацювати та охарактеризувати статті 468-485 МКУ, в яких прописані - види порушень митних правил та адміністративна відповідальність за такі правопорушення.</p> <p>Опрацювати та охарактеризувати статті 201, 201.1, 305 ККУ, в яких прописані - види контрабанди та кримінальна відповідальність за її скоєння.</p> <p>Опрацювати та охарактеризувати види та форми процесуальних документів в справах про порушення митних правил згідно наказу Міністерства фінансів України від 31.05.2012 № 652 «Про затвердження форм процесуальних документів в справах про порушення митних правил».</p> <p>Опрацювати та охарактеризувати Типову мирову угоду про припинення провадження в справі про порушення митних правил затверджену наказом Міністерства фінансів України від 28.05.2012 № 607 в межах компромісу у справі про ПМП.</p>	14	20
Тема 6	<p>Діяльність складів тимчасового зберігання.</p> <p>Діяльність митних складів.</p> <p>Діяльність складів митних органів.</p> <p>Опрацювати класифікатори звільнення від оподаткування митними платежами затверджені Наказом Міністерства фінансів України від 20.09.2012р. № 1011 «Про затвердження відомчих класифікаторів інформації з питань</p>	14	20

	державної митної справи, які використовуються у процесі оформлення митних декларацій»		
Тема 7	Підготувати реферат на тему «Порядок проходження митного контролю громадянами через повітряні пункти пропуску іноземних країн». Підготувати реферат на тему «Існуючі обмеження для громадян щодо перевезення особистих речей через митні кордони іноземних країн» Підготувати доповідь на тему «Митні правила країн ЄС»	14	20
	Разом	99	138

9. Методи навчання

У навчальному процесі застосовуються: лекції, практичні та індивідуальні заняття, консультації, самостійна робота, робота у групах, метод опитування, тестування, реферування, виконання КППЗ, есе, підготовка і презентація проектів.

10. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

В процесі вивчення дисципліни «Митні правила та формальності» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання::

- поточне опитування та тестування;
- модульні контрольні роботи;
- оцінювання виконання індивідуальної роботи студента;
- ректорська контрольна робота;
- залік.

11. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу адміністрації факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, військовий стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу адміністрації факультету.

12. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни визначається як середньозважена величина в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Разом
30%	40%	30%	
Усне опитування (теми 1–3) 10 балів за тему, максимум 30 балів, Самостійна робота (теми 1-3) 5 бал за тему – макс. 15 балів модульна контрольна (теми 1–3) максимум 55 балів	Усне опитування під час занять (теми 4–7) 10 балів за тему – макс. 40 балів Самостійна робота (теми 4-7) – 1 бал за тему – макс. 4 бали Модульна контрольна робота (теми 4–7) – макс. 55 балів	Підготовка КПЗ – макс. 40 балів. Презентація КПЗ – макс. 20 балів. Виконання завдань під час тренінгу – макс. 40 балів	Підсумковий бал = оцінка за ЗМ1×0,3+оцінка за ЗМ2×0,4+оцінка за ЗМ3×0,3
Разом балів:			
максимально 100 балів	максимально 100 балів	максимально 100 балів	максимально 100 балів

Поточне опитування під час заняття:

10 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, тестових та практичних завдань.

8 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але на додаткові контрольні запитання відсутня повна відповідь, при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

4 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки, відповіді на запитання нечіткі.

1 бал – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

Самостійна робота:

Максимальний бал – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, винесеним на самостійну роботу, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст завдань.

Модульна робота:

45–55 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, тестових та практичних завдань.

30–44 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але на додаткові контрольні запитання відсутня повна відповідь, при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

10–29 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки, відповіді на запитання нечіткі.

1–9 балів – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

КПЗ:

підготовка КПЗ

25–40 балів – зміст КПЗ повністю відповідає встановленим вимогам, містить елементи самостійного дослідження.

10–24 бали – зміст КПЗ в основному відповідає встановленим вимогам, можуть бути несуттєві неточності.

1–9 балів – на недостатньому рівні висвітлює проблему, яка досліджувалася, логічного не завершений аналіз і оцінка стану об'єкту дослідження; наведені авторські пропозиції і рекомендації є загальними (без урахування особливостей об'єкту дослідження) і недостатньо обґрунтованими; припускається значних помилок у розрахунках при розв'язанні практичних завдань роботи.

презентація КПІЗ

10–20 балів – під час презентації результатів виконаного КПІЗ демонструє знання і розуміння теми, викладає матеріал у логічній послідовності, показує вміння аналізувати і узагальнювати теоретичний і практичний матеріал та високий рівень підготовки презентації.

5–9 балів – матеріал презентує у логічній послідовності, робить певні узагальнення і висновки, але на додаткові контрольні запитання відсутня повна відповідь, не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу або допускається незначних помилок у формулюванні термінів, категорій, розрахунках при розв'язанні практичних завдань, презентація роботи при цьому має незначні недоліки як за змістом, так і за оформленням.

1–4 бали – матеріал презентує фрагментарно, без логічної послідовності, відповіді на запитання нечіткі, презентація роботи при цьому має значні недоліки як за змістом, так і за оформленням.

Тренінг:

30–40 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст завдань тренінгу.

20–29 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але на додаткові контрольні запитання відсутня повна відповідь, при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

10–19 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки, відповіді на запитання нечіткі.

1–9 балів – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст завдань тренінгу, допускаючи при цьому суттєві неточності.

Шкала оцінювання:

За шкалою університету	За національною Шкалою	За шкалою ECTS
90-100	Відмінно	A (відмінно)
85-89	Добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	Задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	Незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1.	Мультимедійний проектор	1–7
2.	Проекційний екран	1–7

3.	Комунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Google Chrome, Firefox)	1–7
4.	Наявність доступу до мережі Інтернет	1–7
5.	Персональні комп'ютери	1–7
6.	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	1–7
7.	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	1–7
8.	Програмне забезпечення: ОС Windows	1–7
9.	Інструменти Microsoft Office (Word; Excel; Power Point і т. і.)	1–7
10.	Google Forms, Google Sheets	1–7
11.	Пакети прикладних програм QD PRO, MD OFFICE	1–7

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Авраменко Н.Л., Дорошенко Т.М., Матвеев М.Е. Проблеми митного контролю в контексті європейської інтеграції України. *Економіка та держава*. 2022. №1. С.55–60
2. Коробкова, О. Теоретичні основи здійснення митних процедур при переміщенні вантажів у контейнерах. *Інноваційна економіка*, 2021. (1-2), 180-187
3. Ліпінський В. В. Пропорційність та альтернативність конфіскації за порушення митних правил *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2023. № 1. С. 358-361
4. Митний кодекс Європейського Союзу затверджений Рішенням Європейського Парламенту і Ради (ЄС) від 23.04.2008 р. № 450/2008 // Урядовий Вісник Європейського Союзу 04.06.2008 р. № L 145/1.
5. Міжнародна конвенція про спрощення та гармонізацію митних процедур, URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_643
6. Назарова Г. Б., Кононенко Л. В., Васильєв М. В. Митне оформлення у системі митного контролю: сучасний стан та напрями удосконалення. *Таврійський науковий вісник*. Серія : Економіка. 2023. Вип. 16. С. 249-257.
7. Наказ ДФС від 22.05.2012 № 581 «Про затвердження Порядку справляння митних платежів при ввезенні на митну територію України товарів громадянами» URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0916-12>
8. Наказ ДФС від 24.05.2012 № 599 «Про затвердження Форми декларації митної вартості та Правил її заповнення» URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0984-12>
9. Наказ Міністерства Фінансів України від 23.10.2017 №862 «Про затвердження Порядку справляння плати за виконання митних формальностей органами доходів і зборів поза місцем розташування цих органів або поза робочим часом, установленим для них» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1385-17>
10. Павлович-Сенета Я. П. Основні поняття та принципи переміщення товарів і транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України. *Журнал східноєвропейського права*. 2019. № 67. С. 72-79.
11. Податковий кодекс № 2755-VI, 02.12.2010 (з наступними змінами і доповненнями) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2755-17>
12. Подра О.П., Петришин Н.Я. Особливості управління ризиками у митній сфері. *Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення та проблеми розвитку*. 2022. №1(7). С.32–39
13. Сардак С. Е., Хурдей В. Д. Митний маркетинг: інституціоналізація, потенціал, особливості. *Економіка та держава*. 2021. № 3. С. 18–22. DOI: 10.32702/2306-6806.2021.3.18
14. Холоденко А. М., Шпак Н. Г. Оптимізація взаємодії митниці та декларантів з врахуванням тривалості митного оформлення. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2023. № 1. С. 205-208
15. Філіпенко А. С. Адміністративно-правове регулювання переміщення транспортних засобів і вантажів через митний кордон України. *Правовий часопис Донбасу*. 2019. № 2. С. 94–98.
16. Customs procedures for import and export. (2020) European Commission URL: https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/customs-procedures_en

17. Customs (Administration of Rules of Origin under Trade Agreements) Rules, (2020). Central Board of Indirect Taxes and Customs. Department of Revenue under the Ministry of Finance, Government of India. URL: [https://www.cbic.gov.in/resources/htdocs-cbec/customs/cs-act/formatted-htmls/RevisedCus\(AdminofRules\)Rules2020.pdf;jsessionid=F24D210E8BE7D97BB00E00C9893EAD52](https://www.cbic.gov.in/resources/htdocs-cbec/customs/cs-act/formatted-htmls/RevisedCus(AdminofRules)Rules2020.pdf;jsessionid=F24D210E8BE7D97BB00E00C9893EAD52)
18. Procedures of Passenger Clearance (2020) Japan Customs. URL: <https://www.customs.go.jp/english/summary/passenger.htm>
19. Can you bring it in? A guide to what you can and can't bring in to the country.(2020) Australian Border Force. URL: <https://www.abf.gov.au/entering-and-leaving-australia/can-you-bring-it-in>
20. Regulation (EU) No 952/2013 of the European Parliament and of the Council of 9 October 2013 laying down the Union Customs Code URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R0952&rid=1>
21. Regulation (EU) 2018/196 of the European Parliament and of the Council of 7 February 2018 on additional customs duties on imports of certain products originating in the United States of America. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018R0196&qid=1522853648735&from=EN>
22. Regulation (EU) no 1150/2014 of the European Parliament and of the Council of 29 October 2014 amending Regulation (EU) No 374/2014 on the reduction or elimination of customs duties on goods originating in Ukraine. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R1150&qid=1522853648735&from=EN>
23. Regulation (EU) 2019/880 of the European Parliament and of the Council of 17 April 2019 on the introduction and the import of cultural goods URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019R0880&qid=1522853648735&from=EN>
24. Customs Act. (2020) Justice Laws Website. Government of Canada URL: <https://laws-lois.justice.gc.ca/PDF/C-52.6.pdf>
25. Bringing food, plant and animal products into Canada.(2020) Canada Border Services Agency. URL: <https://www.cbsa-asfc.gc.ca/services/fpa-apa/bringing-apporter-fpa-eng.html>
26. The Border with the European Union. (2021) Importing and Exporting Goods. Border and Protocol Delivery Group. URL: https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/1034308/20211117_November_BordersOPModel_Final.pdf